

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.196/2022/5.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperes képviselője (felperes képviselőjének címe, ügyintéző: felperest képviselő kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperest képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetése iránt indított közzszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	felperes (21. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	a Pécsi Törvényszék 11.K.700.830/2021/19. számú ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 18.000 (tizennyolcezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a peresített időszakban a szolgálati hely állományában bűnügyi technikus beosztásban teljesített szolgálatot. Ezen beosztásához nem tartozóan rendszeresen végzett bűnügyi megkeresések teljesítése körében sértetti, tanú- és gyanúsított kihallgatásokat, rendkívüli halálesetek kivizsgálását, a részére kiszignált ügyekben önálló ügyfeldolgozást, mely feladatok ellátásáért megbízási díjban nem részesült. A 2020. december 31. napján erre tekintettel előterjesztett szolgálati panaszát előjáró megalapozatlanság miatt elutasította.

[2] A felperes ugyanezen többletfeladatok ellátásáért a Kúria I. Mfv.10.751/2016/4. számú jogerős ítélete alapján a 2012. február 16-tól 2015. december 31-ig napjáig terjedő időszakra a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: régi Hszt.) alapján 50 %-os mértékű megbízási díjban részesült (továbbiakban: előzményi per).

A felperes keresete

[3] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2018. január 1-től 2019. december 31. napjáig terjedő időszakra bruttó 927.600 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére. A megbízási díj mértékét az illetményalap 100 %-ában határozta meg; keresetének jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (továbbiakban: Hszt.) 71.§ (1) bekezdés c) pontját jelölte meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 463.800 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát; egyebekben a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a feljegyzett 55.700 forint elsőfokú eljárási illetéket az állam viseli.

[5] Annak rögzítése mellett, hogy a felperesi feladatok elvégzését, azok mennyiségét az alperes nem vitatta, megállapította, hogy a büntető eljárások keretében lefolytatandó szemlék végrehajtásáról és a bűnügyi technikai tevékenység egységes szabályozásáról szóló 13/2012. (VII. 30.) ORFK utasítás (a továbbiakban: ORFK utasítás) 2017. november 18. napján hatályba lépett 6/D. pontja valóban lehetőséget adott a munkáltatónak arra, hogy a bűnügyi technikai feladatok mellett más - a bűnügyi szolgálati ágba tartozó - tevékenység végzését is meghatározza a munkaköri leírás alapján, azonban arra is rámutatott, hogy az ORFK utasítás csak a szemlék végrehajtását és annak szakmai

irányítását szabályozta, nem pedig a technikai feladatok korlátlan kiterjesztésére irányult. Hangsúlyozta: a bűnügyi technikusok a tárgyi bizonyítási eszközök felkutatásával, rögzítésével és vizsgálatával foglalkoznak, melynek során a nyomozás szolgálatában álló műszaki-technikai és természettudományos eszközöket, eljárásokat alkalmazzák; ezzel szemben az előadók (nyomozók, vizsgálók) a bűncselekmények felderítése és bizonyítása érdekében a nyomozás lefolytatásával, a nyomozási cselekmények és intézkedések végrehajtásával foglalkoznak. Mindezek összevetése alapján megállapította, hogy a felperes a bűnügyi technikai feladatokon kívül más munkakörbe tartozó feladatokat is ellátott, ezért a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díjra jogosult, melynek keretében - a rendelkezésre álló adatok mérlegelésével - az illetményalap 50 %-ának megfelelő mértékű megbízási díj megállapítását látta indokoltnak. Figyelembe vette, hogy a vizsgálói, a nyomozói, valamint a technikai feladatok is azonos (a felperes esetében a „D”) fizetési kategóriába tartoznak, a jogszabály mindegyikhez azonos (100% mértékű) pótlékot rendel, továbbá a felperes a többletfeladatokat a technikai feladatai mellett látta el oly módon, hogy azok a munkaideje körülbelül felét tették ki. Értékelési körébe vonta azon szempontot is, hogy a többletmunka nem volt különösebben bonyolult: többlettudás ugyan szükséges volt, de az általánosan – egyébként is elvárható – nagyfokú precizitáson túl különösebb odafigyelést nem igényelt. A kereseti kérelmet ebből következően az 50% és 100 % közötti rész tekintetében elutasította.

[6] A pertárgy értéke (927.600 forint) alapján kiszámított eljárási illeték állam általi viselését az alperes illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti személyes illetékmentességével indokolta.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[7] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a fellebbezéssel érintett részében változtassa meg és a felperes teljes keresetének adjon helyt, továbbá kötelezze az alperest további 23.190 forint elsőfokú és 23.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére. Vitatta az elsőfokú bíróság által az összegszerűség meghatározása körében elvégzett mérlegelési tevékenység okszerűségét. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Hszt. 71. § (5) bekezdését és a Belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr.3.) 35. § (6) bekezdését. Kiemelte: a Hszt. 71. § (5) bekezdése szerinti jogszabályi minimum alkalmazása abban az esetben lehet megalapozott, ha a mérlegelés szempontjai egységesen, vagy döntően arra mutatnak, hogy kizárólag a minimum összeg arányos az elvégzett többlet feladattal. Nem vitatta, hogy valóban figyelembe kell venni a bűnügyi technikai beosztás, valamint a nyomozói, illetőleg a vizsgálói beosztás azonos besorolását, azonban úgy vélte, hogy ez sokkal inkább semleges adat, mintsem csökkentő tényező, hiszen a magasabb beosztás ellátása emeli, míg az alacsonyabb beosztás ellátása csökkenti a megbízási díjat, ugyanakkor az azonos besorolású beosztás egyik irányban sem hat markánsan. Ezzel együtt utalt arra, hogy - az ítélet által sem vitatottan - a felperes több különböző típusú feladatot látott el a beosztását meghaladóan, melyekhez többlettudás volt szükséges, azok odafigyelést, felkészülést, precizitást igényeltek; és amelyek időben is jelentős terjedelműek voltak, átlagosan legalább a szolgálatteljesítési idő felét tették

ki. Érvelése szerint nem lehet eltekinteni attól sem, hogy a jelenlegi ár- és értékviszonyok alapján milyen vásárlóerővel bír a jogszabályi minimumban meghatározott megbízási díj.

[8] Az előzményi perrel összefüggésben hangsúlyozta, hogy a régi Hszt. 25%-100 % közötti szabályozási rendszerében a jogerős ítélet változatlan szolgálatteljesítési körülmények között 50 %-os megbízási díjat állapított meg a felperes részére, melyből logikailag az következik, hogy a régi Hszt. szerinti 50 %-os megbízási díj a jelenleg hatályos Hszt. esetében 100 %-os megbízási díjnak felel meg.

[9] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségében marasztalását kérte. Érvelése szerint abból, hogy helyi szervek esetén a technikai, nyomozói és vizsgáló beosztások illetménye egyenlő mértékű, az következik, hogy a jogalkotó egyenlő felelősségi körbe tartozónak tekinti azokat. A felperes munkaidejében végezte a szolgálati panasszal érintett feladatokat, mert a technikai munka nem töltötte ki teljes munkaidejét; továbbá külön bonyolultság nem jellemzi azokat, külön szakképzettséget sem igényelnek. A megbízási díj mértékének meghatározásakor nem az a mérvadó, hogy a megítélt összeg milyen vásárlóértékkel bír, hiszen az az elvégzett többletfeladat kompenzálására szolgál; másrészt azt is hangsúlyozta, hogy az előzményi perben hozott Kúriai döntés sem lehet irányadó.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[10] A fellebbezés – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[11] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Tekintettel arra, hogy a felperes fellebbezésében kizárólag a megítélt megbízási díj mértékét vitatta – az alperes pedig csatlakozó fellebbezéssel az elsőfokú ítéletben foglaltakat nem támadta -, az ítéltábla csak a jogorvoslással ténylegesen támadott kérdésben vizsgálta felül az elsőfokú bíróság döntését. Következésképp a felülbírálat nem érintette aényt, hogy a felperes a peresített időszakban a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkört látott el rendszeresen, így a másodfokú bíróság ezen kérdésben hozott ítéleti álláspontot nem vizsgálta. A másodfokú eljárás kerete ebből következően annak megítélése volt, hogy az elsőfokú bíróságnak a megbízási díj mértékére vonatkozó ítéleti jogi álláspontja jogsértő volt-e, vagy sem.

[12] Miután az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért azt az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg; a másodfokú bíróságnak a felülbírálat keretében az elsőfokú bíróság ezen mérlegelési tevékenységének jogszerűségét kellett vizsgálnia. Ezzel összefüggésben a legfontosabb kérdés a hatásköri anyagi jogi szabályok vizsgálata, az, hogy a jogilag kötött mérlegelés a

jogszabályok keretei között történt-e. Amennyiben ugyanis a jogszabály a mérlegelés szempontjait meghatározza, a másodfokú bíróságnak a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között azt kell megítélnie, hogy az elsőfokú bíróság a döntése meghozatalánál érvényesítette-e ezeket a törvényi előírásokat.

[13] Kétségekívül mérlegelési jogkörnek felel meg az a jogalkotói megoldás, ha a jogszabály valamely jogkövetkezmény mértékét meghatározott tartományban („től-ig” keretben) fejezi ki konkrét mérlegelési szempontok nevesítése nélkül, amely jelen ügyre vonatkoztatva azt jelenti, hogy a Hszt. 71. § (5) bekezdésében rögzített, az illetményalap 50-200%-ában megállapítható megbízási díj meghatározása mérlegelési jogkört jelent. Ehhez kapcsolódóan a BMr.3. 35. § (6) bekezdése jeleníti meg a mérlegelés szempontjait, mely szerint a helyettesítési díj mértékét a többletfeladat nagysága, a megbízással járó többletterhek, a helyettesített szolgálati beosztás besorolása alapján a Hszt. 71. § (4) és (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével kell meghatározni.

[14] Az elsőfokú bíróság az elvégzett mérlegelési tevékenysége során az anyagi jogszabály (Hszt. 71. § (5) bekezdése) által meghatározott keretek között maradt, amikor a megbízási díj mértékét az illetményalap 50 %-ban határozta meg; ezen felül az általa figyelembe vett és ítéletének [43] bekezdésében ismertetett mérlegelési szempontok beilleszthetők voltak a BMr.3. 35. § (6) bekezdése szerinti szempontok közé. Ugyanakkor az az egyik fél által sem vitatott tény, mely szerint a bűnügyi technikai, valamint a nyomozói, illetőleg a vizsgálói beosztás azonos besorolású és azonos pótlékkal ellentételezett, sokkal inkább semleges adat, mintsem erőteljes csökkentő tényező. Logikailag is magasabb beosztás ellátása emelheti, míg az alacsonyabb beosztás ellátása csökkentheti a megbízási díjat. Ebből az következik, hogy az azonos besorolás sem pozitív, sem negatív irányban nem hathat szignifikáns módon a mérlegelt összegre. Tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor az azonos besorolást csökkentő tényezőként értékelte, melyből következően a másodfokú bíróság a felperes által ténylegesen ellátott és az emellett végzett beosztások azonos besorolását, mint mérlegelési szempont figyelembevételét mellőzte. A másodfokú bíróságnak ezáltal abban a kérdésben is állást kellett foglalnia, hogy az így fennmaradó szempontok alapján jogszerű, okszerű volt-e az elsőfokú bíróság mérlegelése.

[15] A felperes a fellebbezésében a fentiekben túlmenően az elsőfokú bíróság által rögzített mérlegelési szempontokat nem, csupán azok súlyozását vitatta. Ezzel összefüggésben a másodfokú bíróság rögzíti: a mérlegelési jogkörben hozott bírói döntés felülvizsgálat tárgya ugyan lehet, ez azonban nem biztosít a másodfokú bíróság számára felülmérlegelési lehetőséget, hiszen ezen fogalom alatt teljeskörű, a jogszerűségi felülvizsgálat mellett célszerűségi szempontokat is felölelő felülvizsgálat értendő, ugyanakkor a másodfokú bíróság által gyakorolt felülbírálati jogkör az elsőfokú bíróság által elvégzett mérlegelési tevékenységre nem terjed ki teljeskörűen, mivel az a felek jogorvoslati jogának csorbítása nélkül nem lenne megvalósítható.

[16] Az ítéltábla a rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenysége – az ellátott beosztások azonos besorolására vonatkozó értékelési szempont mellőzése ellenére – megfelelt az okszerűség követelményének. Az, hogy a felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság által mérlegelt

körülményeknek, azok közül egyes szempontok nyomatékát vitatta és azoknak nagyobb hangsúlyt kívánt tulajdonítani (pl. többlettudás szükségessége, legalább a szolgálatteljesítési idő felét kitevő többletfeladatok), nem teszi az elvégzett mérlegelést okszerűtlenné és egyúttal nem jelenti azt, hogy az elsőfokú bíróság ezáltal mérlegelési hibát vétett volna. Alapvetés ugyanis, hogy a másodfokú bíróság nem alapozhatja döntését arra, hogy bár az elsőfokú bíróság döntése sem jogsértő, de a jogszabály adta keretek között, eltérő mérlegelés mellett más, ugyancsak jogszerű döntés hozható. Ezáltal ugyanis a másodfokú bíróság átvinné a munkáltató szerv, jelen esetben a helyette a mérlegelési tevékenységet elvégző elsőfokú bíróság szerepét.

[17] Az ár- és értékviszonyok figyelembevételét, ezáltal mérlegelési szempontként való értékelését a korábban már felhívott anyagi jogszabályok nem teszik lehetővé. Nem vitás, hogy a jogszabályban megjelenített indokokon kívül más szempont is mérlegelés tárgya lehet, azonban követelmény, hogy a mérlegelt körülményeknek az ügy tárgyával és a jogsértés körülményeivel összefüggésben kell állniuk; mely kritériumnak az ár- és értékviszonyokra történő felperesi hivatkozás nem feleltethető meg.

[18] Végezetül a másodfokú bíróság maga is rámutat arra, hogy az előzményi perben született Kúriai döntés – az azóta megváltozott jogi környezet okán – jelen jogvita megítélése szempontjából nem lehet irányadó, figyelemmel arra is, hogy a Kúria döntése a régi Hszt. szabályozási rendszerén, metodikáján alapult. Mivel a megbízási díj tárgyában történő döntéshozatal mérlegelési tevékenységet kíván, ezáltal az mindig mérlegelés eredménye, így nem lehet megalapozott az a kizárólag számszaki alapokon nyugvó érvelés, hogy a régi Hszt. által szabályozott 50 %-os megbízási díj automatikusan az új Hszt. szerinti 100 %-os mértékű megbízási díjnak feleltethető meg. Mindezekből az következik, hogy az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 50 %-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl.

[19] Részben téves volt az elsőfokú bíróságnak az eljárási illetékről való rendelkezéshez kapcsolt jogi indokolása. Figyelmen kívül hagyta ugyanis, hogy a kereseti kérelemnek volt olyan része (a 927.600 forint kereseti összeg és a megítélt 463.800 forint különbözete), amely után számított eljárási illetéket a részben pervesztes felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel a Kp. 35. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó, polgári perrendtartásról szóló CXXX. tv. (továbbiakban: Pp.) 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli. A kijavításról a másodfokú bíróság a Pp. 353. §-a alapján rendelkezett.

[20] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[21] A pervesztes felperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, Pp. 83. § (1) bekezdése és 102.§ (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja, 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez igazodó és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes alperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[22] A felperes munkavállalói költségkedvezményben részesült, ezért a fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[23] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[24] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

[25] Az alperes névváltozása az Alaptörvény 2023. január 1. napjával hatályba lépett tizenegyedik módosítását F) cikk (2) bekezdésén és a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 4/A. § (1) bekezdésén alapul.

Záró rész

Budapest, 2023. március 1.

dr. Szőke Mária s.k.	dr. Németh Andrea s.k.	dr. Bendli Attila József s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró